

VYHODNOCENÍ CVIČENÍ VÝPADEK 2018

Vyhodnocení cvičení se zástupci vybraných subjektů a orgánů státní správy a samosprávy na téma dopadů dlouhodobých výpadků v dodávkách elektrické energie, zabezpečení činnosti těchto subjektů, provedení analýzy připravenosti vybraných subjektů na mimořádné události spojené s výpadky v dodávkách elektrické energie a stanovení priorit pro zajištění lepší rezistence na nejzásadnější možné následky takovýchto mimořádných událostí.

Vichřice Herwart 2017

Území Karlovarského kraje zasáhla na přelomu října a listopadu roku 2017 vichřice Herwart a způsobila rozsáhlé škody. Popadané stromy ochromily dopravu, na mnoha místech poškodily elektrická vedení, vlivem větru bylo poškozeno mnoho střech domů. Společnost ČEZ Distribuce, a. s. vyhlásila pro území kraje kalamitní stav v distribuční soustavě z důvodu přerušení dodávek elektrické energie (dále jen „EE“) na většině území kraje. Zaznamenány byly také výpadky v pokrytí území mobilním signálem. Byla tak značně omezena možnost informovat obyvatele o aktuální situaci a stejně tak i získat informace o stavu na území kraje. Výpadky v dodávkách EE také významně ovlivnily činnost vodárenských společností, některá místa na území kraje byla prakticky ihned odříznuta od dodávek pitné vody, jinde nebyly funkční čistírny odpadních vod. Řešení následků vichřice Herwart prověřilo i připravenost složek IZS, orgánů krizového řízení, obcí a vybraných subjektů a vyžádalo si největší nasazení jednotek PO v historii HZS ČR, tj. od roku 2001.

Bezpečnostní rada KVK na svém jednání dne 13. března 2018 schválila „Zprávu o řešení mimořádné události vichřice Herwart ve dnech 29. 10. – 3. 11. 2017“ a pověřila HZS KVK organizováním cvičení se zástupci vybraných subjektů a orgánů státní správy a samosprávy na téma dopadů dlouhodobých výpadků dodávek EE na zabezpečení činnosti těchto subjektů, zpracováním analýzy připravenosti vybraných subjektů na MU a specifikováním priorit zajištění lepší rezistence na nejzásadnější možné následky MU.

Připravenost obyvatelstva na dlouhodobé výpadky v dodávce EE

HZS Karlovarského kraje ve spolupráci s HZS Jihočeského kraje připravil před samotným cvičením Výpadek 2018 dotazník zkoumající úroveň připravenosti obyvatelstva na dlouhodobé výpadky v dodávce EE a prostřednictvím sociálních sítí jej rozšířil k vyplnění mezi obyvatele Karlovarského kraje. Do průzkumu se zapojilo téměř 1900 respondentů, kteří odpověděli na 13 otázek dotazníku a závěry ze získaných dat ukázaly, že **připravenost obyvatel** je následující:

- 83 % obyvatel má zásobu pitné vody jen na maximálně 2 dny,
- 64 % obyvatel má zásobu jídla na maximálně 2 dny,
- 30 % obyvatel nemá rádio na baterky ani autorádio pro příjem tísňových informací,
- 91 % obyvatel nemá náhradní zdroj elektřiny,
- 57 % obyvatel nemá možnost ubytovat se mimo postižené území,
- 30 % obyvatel by volalo na tísňové linky HZS pro získání informací o tom, co mají dělat při výpadku dodávek EE.

Za samostatnou zmínku určitě stojí skutečnost, že 14 respondentů tohoto průzkumu uvedlo, že člen jejich domácnosti v domácím ošetřování je závislý na domácím elektrickém zdravotnickém přístroji na podporu životně důležitých funkcí. V návaznosti na toto zjištění vznikla u HZS Karlovarského kraje nová služba pro obyvatele Karlovarského kraje umožňující takovýmto osobám se registrovat v databázi operačního střediska HZS Karlovarského kraje. Bližší informace k této službě naleznete v [tomto článku](#).

Úplné vyhodnocení průzkumu připravenosti obyvatelstva Karlovarského kraje na případ dlouhodobého výpadku elektrické energie je dostupné [zde](#).

Společnost **ČEZ Distribuce, a.s.** připravila v návaznosti na zkušenosti získané s řešením následků vichřice Herwart tzv. **Minimanuál pro veřejnost** obsahující základní informace a postupy při výpadech elektřiny, který naleznete ke stažení [zde](#).

Cvičení „Výpadek 2018“

HZS KVK ve spolupráci s Karlovarským krajem zorganizoval cvičení formou pracovního jednání zástupců vybraných subjektů, v jehož úvodu byli účastníci seznámeni s průběhem zdolávání následků vichřice Herwart. Ve druhé části byli jednotliví účastníci rozděleni podle tematických oblastí do šesti skupin následovně:

1. Skupina IZS (základní a ostatní složky IZS)

- Celní správa
- ČEZ Distribuce, a. s.
- Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje
- Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
- Krajské vojenské velitelství
- Městská policie Sokolov
- Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje

2. Skupina Energie (elektřina, teplo, voda, ČOV)

- ČEZ Distribuce, a. s.
- Innogy, a.s. – GasNet, s.r.o.
- Karlovarská teplárenská
- KMS Kraslice – provoz dodávky tepla
- KMS Kraslice – provoz vodovody a kanalizace
- Vodohospodářská společnost Sokolov, s.r.o.
- Starosta obce Ovesné Kladruby

3. Skupina Zdravotnictví, sociální věci a školství

- 2. Mateřská škola Karlovy Vary, příspěvková organizace, Krušnohorská 16, Karlovy Vary
- ČEZ Distribuce, a. s.
- Domov mládeže a školní jídelna Karlovy Vary, Lidická 38, Karlovy Vary
- Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor sociálních věcí,
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor zdravotnictví
- NEMOS PLUS, s.r.o. – Nemocnice Ostrov
- NEMOS SOKOLOV, s.r.o. – Nemocnice Sokolov
- Sociální služby v Kynšperku nad Ohří, příspěvková organizace
- Starosta města Chodov
- Střední škola živnostenská Sokolov, příspěvková organizace
- Základní škola J. A. Komenského, Chodov
- Základní škola Konečná, Karlovy Vary – Rybáře
- Zařízení následné rehabilitační a hospicové péče, příspěvková organizace, Nejdek

4. Skupina Služby (telekomunikace, doprava, pošta, obchody)

- Autobusy Karlovy Vary, a. s.
- Česká pošta, s.p., pošta Karlovy Vary (centrála Plzeň)
- Česká telekomunikační infrastruktura a.s.
- České dráhy, a.s., oblast Karlovy Vary
- Český rozhlas
- ČEZ Distribuce, a. s.
- Dopravní podnik Karlovy Vary, a. s.
- EuroOil – ČEPRO Hájek
- Krajská správa a údržba silnic Karlovarského kraje, p. o.
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství
- SOTES Sokolov, spol. s r.o., technické služby města
- Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
- T-mobile Czech Republic, a.s.
- Tesco Stores ČR, a. s.
- Vodafone
- Wolfnet.cz

5. Skupina Životního prostředí, zemědělství, potravinářství

- Agro & Kombinát Dolní Žandov, s.r.o., provoz Dolina, Krajková
- Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Karlovarský kraj
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- SOTES Sokolov, spol. s r.o. – středisko Správa sportovních zařízení Sokolov, Zimní stadion Sokolov
- WITTE Nejdek, spol. s r.o.

6. Skupina Tajemníci obecních úřadů a bezpečnostních rad ORP, KÚ KVK, úřady

- ČEZ Distribuce, a. s.
- ČSSZ, Okresní správa sociálního zabezpečení Karlovy Vary
- Generální finanční ředitelství, Finanční úřad Karlovarský kraj
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor finanční
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor kancelář ředitelky úřadu
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor vnitřních záležitostí
- Starosta obce Potůčky
- Tajemnice bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností Kraslice
- Tajemnice krizového štábu města Chodov
- Tajemník bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností Kraslice
- Tajemník bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností Ostrov
- Tajemník bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností Sokolov

- Tajemník městského úřadu Kraslice
- Tajemník obecního úřadu Jáchymov
- Úřad práce České republiky, Krajská pobočka v Karlových Varech

V těchto skupinách probíhala řízená diskuse o možných dopadech výpadku EE na zdraví či život osob a zvířat, pravděpodobnosti vzniku rozsáhlých škod na majetku nebo životním prostředí a na snížení kvality nebo rozsahu poskytovaných služeb. Výše uvedené dopady byly posuzovány odděleně pro případy výpadku dodávky EE v trvání do 1 hodiny, do 6 hodin, do 14 hodin a po dobu delší než 14 hodin a trvající až 4 dny.

Z diskuzí vedených v jednotlivých odborných skupinách vyplynula celá řada zkušeností z řešení dlouhodobých výpadků EE v jednotlivých provozech a organizacích, ale také mnoho podnětů k řešení či požadavků, které se prolínaly všemi skupinami. Zásadní problémy, které lze očekávat v souvislosti s dlouhodobým výpadkem v dodávce EE, lze shrnout následovně:

1. Informace o rozsahu výpadku v dodávkách EE

Orgány krizového řízení na krajské i místní úrovni, představitelé klíčových subjektů (vodárny, nemocnice, výrobní provozy atd.) ani vedoucí složek IZS nejsou schopni správně nastavit priority svých činností bez toho, aby jim provozovatel distribuční sítě (dále jen „DS“) poskytoval **aktuální informace o rozsahu výpadku** z pohledu územního, tj. které obce jsou bez dodávky EE, i časového, tj. přibližný čas obnovy dodávky EE v jednotlivé obci. Společnost ČEZ Distribuce si je této potřeby vědoma a činí kroky k nápravě současného stavu, zlepšit se musí i forma a způsob výměny informací se složkami IZS a krizovými štáby KVK a ORP.

2. Postupné omezování základních služeb obyvatelstvu

Výpadky v dodávce EE v trvání do cca 2 hodin nebudou mít zásadní dopady na činnost orgánů krizového řízení, složek IZS ani dalších významných subjektů. Při výpadcích trvajících až 6 hodin bude největším problémem **zajištění krizové komunikace a spojení složek IZS** vzhledem k omezeným kapacitám záložních zdrojů, které napájí infrastrukturu pevných i mobilních sítí a vysílačů. Výpadky delší než 6 hodin už vyústí v omezení dodávky pitné vody a tepla, omezení funkčnosti úřadů, škol, sociálních a zdravotnických zařízení, obchodů atd. Výpadky v dodávkách EE, které by trvaly více než 1 den, zcela zásadním způsobem omezí život obyvatel KVK a vyžadovaly by **vyhlášení stavu nebezpečí**. Řešení následků tak rozsáhlého výpadku EE by s největší pravděpodobností vyžadovalo využití krizových opatření, žádosti o mezikrajskou pomoc apod.

3. Vybavenost vybraných subjektů náhradními proudovými zdroji a zajištění jejich chodu

Složky IZS nejsou schopny samy řešit následky rozsáhlého výpadku v dodávce EE v oblasti zajištění náhradních zdrojů EE – elektrocentrál (dále jen „NPZ“). Krizové orgány na různých úrovních musí provést analýzu potřeb a stanovení priorit v nasazování NPZ, které jsou k dispozici na území KVK nebo budou vyžádány z dalších zdrojů, nicméně prioritní by mělo být zvýšení připravenosti samotných vybraných subjektů na výpadky EE. Subjekty, jejichž služby jsou zásadní pro zajištění životů a zdraví občanů či pro zajištění dodávek pitné vody, tepla či potravin, by měly zvážit pořízení vlastních NPZ. Ostatní významné subjekty by měly své budovy vybavit body pro připojení zapůjčeného NPZ. Nasazení NPZ sebou ovšem přináší potřebu řešit doplňování PHM do jejich nádrží. **Na území KVK je v současné době minimální množství čerpacích stanic vybavených NPZ a v případě výpadku tak nebudou schopny vydávat PHM.**

Návrh hlavních opatření

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, zásadními úkoly KVK při řešení dlouhodobých výpadků v dodávce EE je zvýšení připravenosti vybraných subjektů, zajištění informovanosti o rozsahu výpadků EE, zajištění krizové komunikace a spojení složek IZS, analýza potřeb NPZ na území a zajištění dodávek PHM do NPZ. Řešení těchto úkolů je možné zajistit zejména na strategické či politické úrovni, např. rozhodnutím orgánů Karlovarského kraje či obcí s rozšířenou působností, složek IZS či významných subjektů. Návrhy hlavních opatření, které povedou ke zvýšení odolnosti území KVK na dlouhodobé výpadky v dodávce EE, jsou uvedeny v následujících bodech.

Opatření č. 1: Nastavení systému poskytování informací o stavu distribuční sítě od ČEZ Distribuce a.s. pro potřebu orgánů krizového řízení.

Číslo	Úkol	Řešitel	Spoluřešitel
1	Jednání s ČEZ Distribuce a.s. o možnostech poskytování informací o stavu DS na KOPIS HZS KVK	HZS KVK	GŘ HZS ČR
2	Vytipování subjektů, kterým budou zasílány informace o extrémních výstrahách ČHMÚ a o výpadcích v DS	HZS KVK	KÚ KVK
3	Nastavení způsobu distribuce poskytovaných informací dotčeným subjektům	HZS KVK	-
4	Stanovení způsobu poskytování informací občanům KVK	HZS KVK	KÚ KVK

Opatření č. 2: Zajištění krizové komunikace a spojení složek IZS

Číslo	Úkol	Řešitel	Spoluřešitel
1	Analýza dopadů dlouhodobého výpadku v dodávce EE na jednotlivé komunikační kanály: • Pevná telefonní a datová síť • Mobilní telefonní a datová síť • Bezdrátová datová síť • Digitální radiová síť Pegas • Analogová radiová síť	HZS KVK	KÚ KVK KŘP KVK
2	Návrh opatření ke zmírnění následků zjištěných analýzou, včetně vyčíslení nákladů	HZS KVK	KÚ KVK KŘP KVK
3	Návrh zajištění nouzového způsobu krizové komunikace	HZS KVK	KÚ KVK

Opatření č. 3: Zvýšení úrovně připravenosti vybraných subjektů

Číslo	Úkol	Řešitel	Spoluřešitel
1	Analýza konkrétních dopadů dlouhodobého výpadku v dodávce EE na poskytování služeb občanům u subjektů v oblasti: • Školské, zdravotnické a sociální • Dodávky pitné vody, tepla a plynu • Hromadné dopravy silniční a železniční • Komunikací, poštovní a bankovní služby • Zajištění dodávky potravin, léků, PHM • Státní správy a samosprávy	HZS KVK	KÚ KVK
2	Vytipování objektů s potřebou prioritní obnovy dodávky EE z distribuční sítě	HZS KVK	KÚ KVK
3	Zpracování návrhu objektů, které mají být vybaveny stabilním NPZ a objektů, na kterých bude vybudována přípojka pro napojení NPZ	KÚ KVK	HZS KVK
4	Analýza potřebného počtu NPZ, možnosti jejich získání (vybavení HZS KVK, SOZ HZS ČR, pohotovostní zásoby) a stanovení priorit jejich nasazování na určené objekty	KÚ KVK	HZS KVK
5	Analýza potřeb KVK v oblasti zajištění dodávky PHM pro zajištění funkčnosti NPZ a pro zajištění dopravy. Zajištění dodávek zjištěného množství PHM vytipovaným subjektům v režimu MU a při vyhlášení KS	KÚ KVK	-

Závěr

Z pohledu zajištění bezpečnosti a základních potřeb obyvatelstva na území KVK patří problematika přípravy na řešení dlouhodobých výpadků EE nesporně mezi prioritní úkoly celého bezpečnostního systému a to nejen na regionální úrovni. Tuto skutečnost dokazuje mimo jiné i přijetí usnesení Bezpečnostní rady Karlovarského kraje k vytvoření platformy pro provedení analýzy a otevření diskuze o stavu připravenosti

významných subjektů zabezpečujících základní životní potřeby obyvatelstva napříč soukromým i veřejným sektorem v oblasti energetické soběstačnosti.